

336.71:005.336.1(478)

**RENTABILITATEA
ACTIVITĂȚII BANCARE SUB
IMPACTUL NOILOR MODELE
DE BUSINESS BANCAR***

*Drd. Victor ABABII, ASEM
ababii.victor@gmail.com*

*Prof. univ. dr. hab. Angela SECRIERU, ASEM
angelasecrieru@yahoo.com*

Activitatea bancară, în ansamblu, reprezintă legătura dintre deponenți și debitori, precum și furnizarea de servicii-cheie pentru facilitarea consumului și promovarea creșterii economice. Noile reglementări comunitare (Basel III) vizează atât supravegherea la nivel micro-prudențial (individual pentru bănci), cât și macro-prudențial, astfel, perioadele de instabilitate financiară au adus, după sine, un șir de reglementări post-criză, cu impact asupra rentabilității sectorului bancar, determinate de schimbările modelului de business bancar. Articolul dat reprezintă o analiză a profitului obținut de bănci în corelare cu modelul de afacere, dictat de valorile și reglementările comunitare. Orice societate comercială are ca scop maximizarea profitului, la fel și băncile din Republica Moldova urmăresc obținerea de profit înalt prin încadrarea în nivelul legal de activitate. Astfel, observăm că băncile au reușit să se adapteze perfect la noile cerințe și modele de activitate bancară, înregistrând performanțe înalte în obținerea de profituri prin valorificarea activelor băncii.

Cuvinte-cheie: *reglementări comunitare, sistem bancar, profitabilitate, model de business.*

JEL: G10, G20, G21.

336.71:005.336.1(478)

**BANKING ACTIVITY
PROFITABILITY UNDER THE
IMPACT OF NEW BANKING
BUSINESS MODELS***

*PhD candidate Victor ABABII
ababii.victor@gmail.com*

*Prof., Hab. Dr. Angela SECRIERU, ASEM
angelasecrieru@yahoo.com*

Banking as a whole represents the link between depositors and borrowers as well as the provision of key services to facilitate consumption and promote economic growth. The new Community regulations (Basel III) concern both micro-prudential supervision (individually for banks) and macro-prudential supervision, thus periods of financial instability have led to a number of post-crisis regulations affecting the profitability of the banking sector due to changes in the business model banking. This article represents an analysis of the profit obtained by banks in correlation with the business model, dictated by community values and regulations. Any company aims to maximize profit, as well as banks in the Republic of Moldova aim to achieve high profit by fitting to the legal level of activity. Thus, banks are able to adapt perfectly to new banking requirements and models, achieving high performance in obtaining profits by capitalizing on the assets of the bank.

Keywords: *community regulations, banking system, profitability, business model.*

JEL: G10, G20, G21.

* Lucrarea a fost prezentată în cadrul Conferinței Științifico-Practice Internaționale „Controlul intern în cadrul instituțiilor financiare în contextul noului cadru de reglementare și al provocărilor tehnologice”, 22-23 martie 2019/ The paper was presented at the International Scientific and Practical Conference “Internal Control in Financial Institutions in the Context of the new Regulatory Framework and Technology Challenges”, 22-23 March 2019.

Introducere

Sistemul bancar se situează în centrul oricărei economii de piață, iar activitatea bancară are menirea să asigure mobilizarea tuturor fondurilor bănești din economie și dirijarea lor în scopul desfășurării normale a activității social-economice. Banii, circulația bănească, creditul, procesele valutare, în general, reprezintă unele din cele mai importante instrumente active în stimularea activității economice. Instituțiile bancare constituie principalii actori în buna funcționare a unităților economice și a economiei, în ansamblu, astfel conceptul de activitate bancară s-a extins în timp, căpătând o conotație mult mai largă în prezent. Preocuparea permanentă a băncilor constă în crearea unui sistem bancar funcțional, capabil să ofere o gamă largă de produse și servicii, care să satisfacă exigențele tuturor potențialilor clienți, însă, nu în ultimul rând, obiectivul de bază al băncilor rămâne obținerea de profit prin încadrarea în nivelul legal de activitate.

Economia Republicii Moldova, de la independență până în prezent, a cunoscut un șir de șocuri economice, ca urmare a situației deloc ușoare de tranziție la economia de piață, urmată de instabilitate politică, nivel ridicat al corupției, fraude bancare și crize economice regionale și internaționale. Toate acestea s-au soldat cu stagnarea dezvoltării sistemului economic, ceea ce a afectat și sistemul bancar autohton. Astfel, sistemul bancar moldovenesc a izbutit să depășească aceste crize și, chiar în condiții nefaste, a obținut profituri considerabile. Nu întotdeauna mărimea băncii dictează profitul obținut, dar un rol important îl joacă și configurarea noilor modele de business bancar. Modelul de afacere, pe care se bazează fiecare instituție bancară autohtonă, rezidă în obținerea unei rentabilități maxime din activitatea desfășurată, precum și în încadrarea acesteia în normele de reglementare impuse de supraveghetor prin prevenirea riscurilor și asigurarea unei norme de lichiditate cerută [1].

În contextul globalizării, procesului de trecere de la economia planificată la economia de piață și integrării Republicii Moldova în

Introduction

The banking system is at the center of any market economy, the banking activity is meant to ensure the mobilization of all money funds in the economy and their direction for the normal development of the social-economic activity. Money, money flow, credit and currency processes in general are some of the most important tools in stimulating economic activity. Banking institutions are the main actors in the proper functioning of economic units and the economy as a whole, so the concept of banking activity has expanded over time, gaining a much wider connotation at present. The permanent concern of banks is the creation of a functioning banking system able to offer a wide range of products and services that meet the requirements of all potential clients; not least the basic objective of banks remains to be profitable by fitting to the legal level of activity.

Economy of the Republic of Moldova has faced a series of economic shocks from independence to the present, as a result of the mild transition to a market economy followed by political instability, high level of corruption, bank fraud and regional and international economic crises. All this led to the stagnation of the economic system development, and the domestic banking system suffered. Thus, the Moldovan banking system managed to overcome these crises and even in bad conditions, it achieved considerable profits. Not always, the size of the bank dictates the profit, but also the role of new bank business models. The business model on which each domestic banking institution relies is to obtain the maximum return on its business as well as its compliance with regulatory requirements imposed by the supervisor by preventing risks and ensuring a required liquidity requirement [1].

In the context of globalization, the transition from the planned economy to the market economy and the integration of the Republic of Moldova into the European Union, the domestic banking system had the need to reformate as well

Uniunea Europeană, sistemul bancar autohton a resimțit nevoia reformării, precum și creșterea performanțelor economico-financiare, realizate prin profituri suplimentare și prin evitarea riscurilor, care să ducă la apariția vulnerabilităților în sectorul bancar și-n economie în sine. Armonizarea legislației moldovenești cu cea a țărilor din UE permite obținerea unor performanțe bancare în condițiile unei supravegheri și a ținerii sub control a riscurilor bancare. Adaptarea la noile modele de business bancar se face în strânsă corelare cu analiza cerințelor organelor de supraveghere bancară, respectiv cu prevederile Acordurilor Comitetului de la Basel, cu analiza producerii crizei financiare și impactului acesteia în lumea bancară. Nu în ultimul rând, profitul băncilor este influențat de eficiența operațională, managerială și de sistemul concurențial existent pe piața financiară.

Performanța poate fi definită ca fiind nivelul măsurabil de stabilitate a activității unei bănci, caracterizat prin niveluri reduse ale riscurilor de orice natură și un trend normal de creștere a profiturilor de la o perioadă de analiză la alta [2].

O bancă, cu o rentabilitate înaltă și cu un rezultat financiar major, creează o imagine în fața deponenților, de bancă sigură și stabilă, astfel obținerea unor performanțe cât mai mari duc la crearea unui sistem financiar-bancar stabil.

Metode de cercetare

Rentabilitatea activității bancare, sub impactul noilor modele de business bancar, se raportează nemijlocit la politica managementului bancar și la gestiunea corectă a activelor și pasivelor bancare. Rezultatul managementului performanțelor este reflectat în bilanțul propriu al băncii, precum și în raportul de profit și pierdere. Configurarea modelelor de business bancar în dependență de conjunctura pieței, de guvernanta corporativă au conturat trei concepții, respectiv trei modele de bancă [3]:

- *Modelul bancar clasic* (maximizarea câștigului acționarului și activează pe principiile unei întreprinderi obișnuite, adică pe rentabilitatea fondurilor proprii);

as to increase the economic and financial performances, achieved by additional profits and by avoiding risks leading to the emergence of vulnerabilities in the banking sector and the economy itself. The harmonization of Moldovan legislation with that of EU countries allows obtaining banking performance under the conditions of supervision and control of banking risks. Adaptation to new banking business models is closely correlated with the analysis of the requirements of the banking supervisors, respectively with the provisions of the Basel Committee Agreements, with the analysis of the financial crisis and its impact on the banking world. Last but not least, the banks' profit is influenced by the operational, managerial efficiency and the competitive system existing on the financial market.

Performance can be defined as the measurable level of stability of a bank's activity, characterized by low levels of risk of any kind and a normal growth trend of profits from one analysis period to another [2].

A high-yielding bank with a major financial result creates an image for depositors with a safe and stable bank, thus obtaining the highest performance leads to the creation of a stable financial-banking system.

Methods of research

The profitability of banking under the impact of new banking business models is directly related to the banking management policy and the sound management of bank assets and liabilities. The result of performance management is reflected in the bank's balance sheet as well as in the profit and loss account. Configuring bank business models in the context of the market, corporate governance outlined three concepts, namely three bank models [3]:

- *Classic banking model* (maximizing the shareholder's profit and activates on the principles of a common enterprise, on the profitability of own funds);
- *Specialized banking model* (a classic brokerage model, by separating deposit and lending activities);

- *Modelul bancar specializat* (un model de intermediere clasică, prin separarea activităților de depozit și de creditare);
- *Modelul bancar cu servicii la distanță* (cel mai nou model, presupune utilizarea tehnologiilor bazate pe o serie de instrumente de telefonie și informatică).

Aprecierea rentabilității acestor modele de business bancar se va analiza după următoarele aspecte: gradul de generare a profitului, eficiența operațională, financiară și cea managerială. Metoda de cercetare se va baza pe utilizarea sistemului de indicatori, care vor reflecta performanța bancară a sistemului, precum și a fiecărei bănci în parte. Principalii indicatori de evaluare a rezultatului final sunt:

- Rata rentabilității economice (ROA – Return on Total Assets), care reprezintă raportul dintre profitul net și activele totale ale băncii și exprimă rentabilitatea utilizării activelor, adică profitul net obținut de o unitate monetară de active [4].
- Rata rentabilității financiare (ROE – Return on Equity), care se determină ca raportul dintre profitul net și capitalul propriu și oferă informații cu privire la profitul înregistrat pe unitate de valoare contabilă a investiției acționarilor în bancă.
- Efectul de pârghie (EM – Equity Multiplier), ce exprimă un indicator sintetic, care evidențiază gradul în care utilizarea unor resurse atrase suplimentar duce la creșterea rentabilității capitalului propriu.
- Rata profitului net (Profit Marginal PM), care se calculează ca raport procentual între profitul net și veniturile totale.
- Gradul de utilizare a activelor (AU – Asset Utilisation), care este un indicator ce depinde de mărimea dobânzii active pe piață și de structura activelor bancare și se calculează ca raport procentual între venitul total din operațiile bancare și totalul activelor și arată veniturile totale ce se obțin din utilizarea activelor (venituri din dobânzi, comisioane, taxe și venituri nonprofit).

- *Banking model with remote services* (the latest model involves the use of technologies based on telephony and IT tools).

The assessment of the profitability of these banking business models will be analysed on the following aspects: profit generation, operational, financial and managerial efficiency. The research method will be based on the use of the system of indicators that will reflect the banking performance of the system as well as of each individual bank. The main final outcome indicators are:

- ROA – Return on Total Assets represents the ratio between the net profit and the total assets of the bank and expresses the return on assets utilization, i.e. the net profit of an asset unit [4].
- ROE – Return on Equity is determined as the ratio between net profit and equity and provides information on the profit per unit of book value of the shareholders' equity investment in the bank.
- EM – Equity Multiplier is a synthetic indicator that highlights the extent to which the use of additional attracted resources leads to increased return on equity.
- PM – Profit Marginal is calculated as a percentage ratio between net profit and total revenue.
- AU – Asset Utilisation is an indicator that depends on the size of the market active interest rate and bank asset structure and is calculated as the ratio percentage of total banking income and total assets and shows total revenue obtained from the use of assets (interest income, commissions, taxes and non-profits).

Results and discussions

The profitability of the banking activity under the impact of the new banking business models represents the degree with which the banks adapt to the regulations imposed by government, intergovernmental and supranational regulators and supervisors in reaching the required levels of capital indicators and liquidity

Rezultate obținute și discuții

Rentabilitatea activității bancare sub impactul noilor modele de business bancar, reprezintă gradul cu care băncile se adaptează la reglementările impuse de reglementatorii și supraveghetorii guvernamentali, interguvernamentali și supranaționali în atingerea nivelurilor de indicatori de capital și a indicatorilor de lichiditate ceruți, gestiunea managementului performanțelor ce țin nemijlocit de managementul activelor și pasivelor bancare. Astfel, rentabilitatea depinde direct de modelul de business bancar, care este compus din corelarea perfectă a celor trei tabele: bilanțul contabil, pronosticul rezultatului financiar și pronosticul mișcării capitalului propriu [5].

Configurarea noilor modele de business bancar, în Republica Moldova, a fost influențată de următorii factori:

- tranziția la economia de piață;
- nivelul ridicat al corupției;
- fraudele bancare;
- concurența internațională;
- noile reglementări bancare;
- dorința managementului interior de a maximiza profiturile.

Analiza sistemului indicatorilor de performanță va facilita aprecierea gradului de generare a profitului de către bănci, a eficienței operaționale și manageriale. Astfel, se va putea deduce dacă noul model de business bancar satisface rezultatele așteptate, precum și dacă se încadrează în normele de capital și lichiditate cerute de supraveghetor.

Analiza indicatorilor de rentabilitate pentru sistemul bancar din Republica Moldova și pe principalele bănci din țară, pentru perioada 2013-2018, a relevat că rata rentabilității economice (ROA), numită și profitul la active sau rentabilitatea activelor, măsoară efectul capacității manageriale de a utiliza resursele financiare și reale ale societății bancare pentru a genera profit. Deci, în perioada analizată, activitatea bancară pe întregul sistem scoate în evidență o rată în creștere, iar datele pot fi urmărite în figura 1.

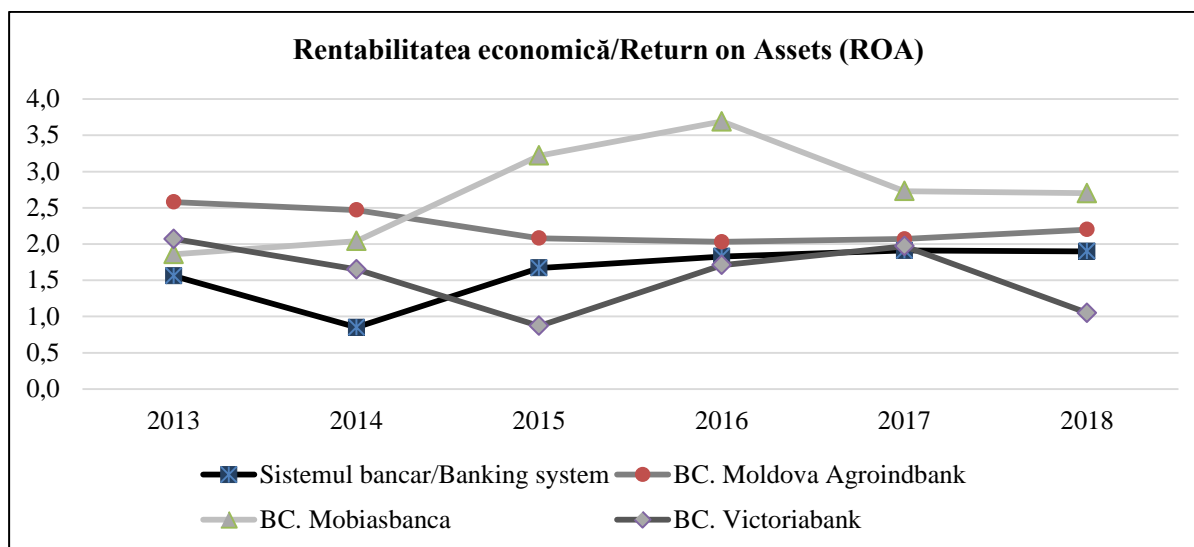
indicators, management of performance management directly linked to management assets and liabilities. Thus, profitability depends directly on the banking business model, which consists of the perfect correlation of the three tables: the balance sheet, the forecast of the financial result and the forecast of the equity movement [5].

The configuration of new banking business models in the Republic of Moldova was influenced by the following factors:

- transition to market economy;
- the high level of corruption;
- bank frauds;
- international competition;
- new banking regulations;
- desire of internal management to maximize profits.

Analysis of the performance indicator system will help us assess the degree of profit generation by banks, operational and managerial efficiency. Thus, we will be able to deduce whether the new banking business model satisfies the expected results and is in line with the capital and liquidity rules required by the supervisor.

The analysis of the profitability indicators for the banking system in the Republic of Moldova and the main banks in the country for the period 2013-2018 showed that the economic return rate (ROA) called asset profitability measures the effect of managerial capacity to use financial resources real banking companies to generate profits. So, during the analysed period, the banking activity on the whole system reveals a rising rate, the data can be traced in the following figure 1.

**Figura 1. Rentabilitatea economică a sistemului bancar și a celor trei bănci 2013-2018/
Figure 1. Return on assets of the banking system and the three banks 2013-2018**

Sursa: elaborată de autori în baza datelor Băncii Naționale a Moldovei/

Source: Developed by the authors based on data from the National Bank of Moldova

Din figura anterioară, observăm situația de criză din anul 2014, ca rezultat al fraudei bancare, micșorarea ratei rentabilității economice pe întreg sistemul bancar a fost de aproximativ 2 ori în anul 2014, față de anul 2013, cu o rată de 0,85 procente în 2014, dar o situație de relansare se observă începând cu anul 2015, ca rezultat al ansamblului de reglementări implementate de Banca Națională a Moldovei, precum și adaptarea rapidă a activității bancare la noile modele de business. Analiza ratei de rentabilitate economică, pe principalele bănci comerciale, denotă o situație relativ stabilă, dar cu impact asupra activității economice provocate de șocurile financiare produse în sistemul bancar în perioada analizată. Astfel, analiza ROA la BC. „Moldova Agroindbank” prezintă un trend stabil ce depășește rata pe întreg sistemul bancar, aceasta denotând o capacitate înaltă a managementului de a utiliza resursele financiare și reale ale societății bancare pentru a genera profit. Băncile „Victoriabank” și „Mobiasbanca”, în perioada 2013-2018, înregistrează fluctuații în cadrul obținerii profitului din total active, fluctuațiile au fost determinate de costurile de adaptare la reglementările impuse de BNM și de

From the above figure, we observe the crisis situation in 2014 as a result of bank fraud, the decline in the rate of economic return on the entire banking system was approximately 2 times less in 2014 compared to 2013 at a rate of 0.85 per cent in 2014, but a recovery situation is noticed as of 2015 as a result of the set of regulations implemented by the National Bank of Moldova and the rapid adaptation of banking activity to new business models. The analysis of the economic profitability rate on the main commercial banks denotes a relatively stable situation but with an impact on the economic activity caused by the financial shocks produced in the banking system during the analysed period. Thus, ROA analysis at BC. Moldova Agroindbank presents a stable trend that exceeds the rate across the entire banking system, which indicates a high management capacity to use the financial and real resources of the banking company to generate profit. Banks Victoriabank and Mobiasbanca during the period 2013-2018 recorded fluctuations in profits from total assets; fluctuations were determined by the costs of adapting to NBM regulations and adapting to new business ban-

ajustare a noilor modele de business bancar. Din anul 2015, observăm o situație mai precară la BC „Victoriabank”, în care ROA s-a situat sub media sistemului bancar, astfel, această rată a fost determinată de managementul defectuos în cadrul instituției și de schimbarea generală a acționarilor.

Analiza ratei rentabilității financiare (ROE) pe baza factorilor determinanți, folosind descompunerea Du Pont, relevă o ușoară creștere a remunerării capitalului bancar, ca rezultat al creșterii capacității activelor de a genera profit: de la 0,85%, în anul 2014, la 1,90% în anul 2018, în condițiile în care creșterea efectului de pârghie a compensat doar parțial creșterea consemnată la nivelul ratei rentabilității economice (ROA). Creșterea ROE, după fraudă bancară din anul 2014, denotă o administrare eficientă a riscurilor și o politică sănătoasă de creditare pe întreg sectorul bancar. Analiza detaliată a acestei rate se poate observa în figura 2.

king models. Since 2015, we have seen a worse situation in BC. Victoriabank where ROA was below the average of the banking system, so this rate was determined by defective management within the institution and by the general change of shareholders.

Analyzing ROE based on determinants, using the decomposition of Du Pont, reveals a slight increase in bank capital remuneration as a result of increased asset capacity to generate profit from 0.85% in 2014 to 1.90% in 2018, as the leverage effect gained only partly offset the increase in ROA. ROE growth after the bank fraud in 2014 denotes effective risk management and a sound lending policy across the banking sector. Detailed analysis of this rate can be seen in the following figure 2.

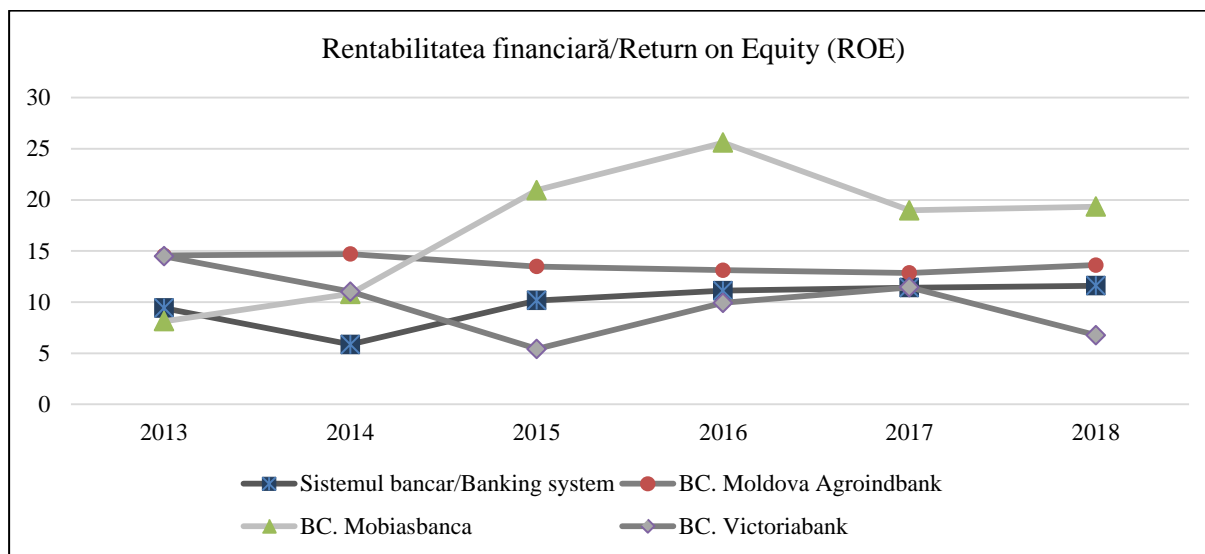

Figura 2. Rentabilitatea financiară a sistemului bancar și celor trei bănci 2013-2018/
Figure 2. Return on equity of the banking system and the three banks 2013-2018

Sursa: elaborată de autori în baza datelor Băncii Naționale a Moldovei/

Source: Developed by the authors based on data from the National Bank of Moldova

Din figura de mai sus, se constată aceeași situație, ca și în cazul analizei rentabilității economice, în care se observă criza sistemului în anul 2014. De asemenea, se atestă același șoc

From the above figure, we observe the same situation as in the case of the economic profitability analysis, the system crisis is observed in 2014, and the same financial shock is

financiar și la cele trei bănci analizate cu o relansare începând cu anul 2015. Astfel, ROE, pentru sistemul bancar, în anul 2018, a constituit 11,60%, această medie fiind devansată de către băncile „Moldova Agroindbank” și „Mobiasbanca”. Banca comercială „Victoriabank” atestă o rată de rentabilitate financiară inferioară față de rata pe sistem începând cu perioada 2015-2018, ceea ce presupune o deteriorare a administrării riscurilor și o politică defectuoasă în domeniul creditării.

În tabelul 1, este analizat venitul aferent dobânzilor raportat la total venit și profitul total pe sistemul bancar în dinamica anilor 2013-2018.

witnessed by the three banks analysed with a recovery starting in 2015. Thus ROE for the banking system in 2018 it constituted 11.60%, this average being advanced by the banks “Moldova Agroindbank” and “Mobiasbanca”. The “Victoriabank” commercial bank has a lower financial return than the system rate since 2015-2018, which implies deterioration in risk management and a bad credit policy.

Table 1 analyses the interest income related to the total income and the total profit on the banking system in the dynamics of the years 2013-2018.

Tabelul 1/Table 1

**Venitul net aferent dobânzilor / Total venit și profit total, sector bancar 2013-2018/
Net interest income / Total income and total profit, banking system 2013-2018**

Indicatori/Indicators	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Venitul net aferent dobânzilor / Total venit Net interest income / Total income	31,54%	34,15%	37,42%	37,84%	39,34%	41,09%
Total profit sau (-) pierdere din operațiuni continue după impozitare/ Total profit or (-) loss on continuing operations after tax	1,022,798, 154 MDL	713,314,2 57 MDL	1,144,23 1,255 MDL	1,363,99 2,816 MDL	1,528,07 7,678 MDL	1,510,4 58,709 MDL

Sursa: elaborat de autori în baza datelor Băncii Naționale a Moldovei/

Source: Developed by the authors based on data from the National Bank of Moldova

Din tabelul menționat anterior, observăm că mai mult de o treime din venitul total este obținut în cadrul activității de creditare, ajungând la o cotă de 41,09% în anul 2018, restul veniturilor fiind obținute din satisfacerea nevoilor clientului prin oferirea diverselor servicii bancare ce nu fac obiectul creditării. Profitul total obținut denotă, de asemenea, că fraudă din cele trei bănci s-a soldat cu criza bancară din anul 2014, fapt ce indică și profitul mic obținut din operațiuni continue după impozitare. Astfel, profitul total pe sistemul bancar, în anul 2018, este de 2,1 ori mai mare decât profitul total din 2014. Performanțele obținute în anul 2018 vin ca rezultat al măsurilor luate de BNM în privința

From the above table, we note that more than one third of total income is earned in the lending business, reaching a 41.09% share in 2018, the rest of the revenues being obtained from satisfying the client's needs by offering various banking services that are not subject to lending. The total profit also denotes the fraud of the three banks concluded with the banking crisis of 2014, which also indicates the small profit obtained from continuous operations after taxation. Thus, the total profit on the system in 2018 is 2.1 times higher than the total profit in 2014. The performances obtained in 2018 comes as a result of the measures taken by the NBM regarding the requirements regarding capital, the

cerințelor față de capital, supravegherii respectării cerințelor prudențiale și asigurării unui sistem prielnic activității băncilor.

Concluzii

Orice societate comercială are ca scop maximizarea profitului, la fel și băncile din Republica Moldova urmăresc obținerea de profit înalt prin încadrarea în nivelul legal de activitate. Istoria relevă că sistemul bancar autohton a cunoscut modificări continue în cadrul stabilirii strategiilor de business, influențate de modificarea conjuncturii pieței, de nivelul ridicat al corupției, fraudele bancare, dorința managementului în creșterea rentabilității băncilor. Toate acestea au atras noi configurații de modele de business bancar și cerințe noi de reglementare, care au impus un anumit nivel al indicatorilor de capital și lichiditate.

Modificările standardelor de supraveghere și a modelelor de business bancar au generat băncilor costuri ce țin de:

- creșterea costului capitalului datorită modificării cerințelor de capital conform standardelor Basel;
- creșterea costului lichidității datorită modificării cerințelor minime cu privire la rata de acoperire cu lichiditate;
- creșterea costului funcționării datorită multiplicării nivelurilor de supraveghere;
- restructurarea portofoliului de active, precum și o nouă prioritizare a piețelor și clienților;
- construirea unui nou model de guvernanta regională – având în vedere grupurile bancare cu referire la coordonarea și centralizarea regională;
- diferențierea pe segmente de clienți și afaceri a produselor și serviciilor – cu identificarea motoarelor de creștere din zonă;
- inovația – cu efecte asupra scăderii costurilor și structurarea unor noi produse și servicii.

Astfel, deși băncile au suportat cheltuieli suplimentare, se poate observa că acestea au reușit, totuși, să se adapteze perfect la noile

supravegherii și asigurării unui sistem prielnic activității băncilor.

Conclusions

Any company aims to maximize profit, as well as banks in the Republic of Moldova aim to achieve high profit by fitting to the legal level of activity. History shows that the domestic banking system has undergone continuous changes in the setting of business strategies influenced by changing market conditions, high levels of corruption, bank fraud, management's desire to increase the profitability of banks. All of this has brought about new bank business model configurations and new regulatory requirements that have imposed a certain level of capital and liquidity indicators.

Changing supervisory standards and banking business models has generated costs for banks related to:

- Increase in capital cost due to changes in capital requirements in accordance with the provisions of the Basel agreements;
- Increase in the cost of liquidity due to changes in the minimum liquidity coverage requirements;
- Increase the cost of operation due to the multiplication of surveillance levels;
- Restructuring of the asset portfolio, as well as a new prioritization of markets and customers;
- Building a new model of regional governance – considering the banking groups with reference to regional coordination and centralization;
- Products and services differentiated by customer and business segments – identifying the growth engines in the area;
- Innovation – with effects on lowering costs and structuring new products and services.

As a result of all the costs borne by banks, we note that they have managed to adapt perfectly to new banking requirements and models, achieving high performance in obtaining

cerințe și modele de activitate bancară, înregistrând performanțe înalte în obținerea de profituri prin valorificarea activelor băncii. Analiza ratei rentabilității economice, ratei rentabilității financiare și a venitului net, aferent dobânzilor, raportat la total venit, implică tragerea următoarelor concluzii: Modelele de business, utilizate de către băncile comerciale din Republica Moldova, în vederea obținerii de profit maxim, sunt cele de *Model bancar clasic* (orientat spre maximizarea câștigului acționarului și activează pe principiile unei întreprinderi obișnuite, adică pe rentabilitatea fondurilor proprii) și *Modelul bancar cu servicii la distanță*, cel mai nou model și, presupunem, va fi cel mai de durată, al cărui viitor, în domeniul activității bancare și întregului sistem bancar, îi aparține. Acest model, fiind orientat spre nevoile clientului și adaptarea la schimbări prin asimilarea rapidă a informației economice se axează pe satisfacerea necesităților clientului. Premisele pentru un rezultat pozitiv și maxim scontat de bancă încep de la considerentele de diagnostic financiar asupra activității bancare care se divizează în două direcții: diagnosticul rentabilității (rentabilitatea capitalului propriu, rentabilitatea economică) și diagnosticul riscurilor (riscul de exploatare, riscul financiar, riscul de faliment).

profits by capitalizing on the bank's assets. The analysis of the rate of economic profitability, the rate of financial profitability and the net income related to interest on total income, we deduce the following: business models used by Moldovan commercial banks in order to obtain maximum profit is the classic banking model (maximizing the shareholder's profit and activates on the principles of a common enterprise, on the profitability of own funds) and the banking model with remote services, the latest model and will be the longest, the future of banking and the entire banking system. This model is customer-oriented and adaptable to change by rapidly assimilating economic information that focuses on meeting customer needs. For a positive and maximum result expected by the bank, it starts from the financial diagnosis considerations on the banking activity divided into two directions: the diagnosis of profitability (return on equity, economic profitability); and risk diagnosis (operating risk, financial risk, bankruptcy risk).

Bibliografie/Bibliography:

1. The Economist „Filling the bank-shaped hole”, December 15, 2012.
2. BĂTRÂNCEA, I.; TRENCA, I.; BEJENARU, A.; BORLEA, S.N. *Analiza performanțelor și riscurilor bancare*. Cluj-Napoca: Editura Risoprint, 2008, p.374.
3. GRANT, J. *Banks need to rediscover the ancient art of caution*. Financial Times, December 14, 2012.
4. BĂTRÂNCEA, I. ș.a. *Analiza performanțelor și riscurilor bancare*. Cluj-Napoca: Editura Risoprint, 2008, op.cit. p.382.
5. DWYER, D.; STEIN, R.M. (2006). *Inferring the default rate in a population by comparing two incomplete default databases*. Journal of Banking and Finance, no. 30: 797-810.
6. BELOBROV, A. *Certificat european bancar: Manual de curs*. Chișinău, 2015.
7. Banca Națională a Moldovei, baza de date interactivă, [online] Disponibil, <http://bnm.md/bdi/>.